

EGEDA

DOMSTOLENS DOM (sjätte avdelningen)
den 3 februari 2000 *

I mål C-293/98,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG), från Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Oviedo (Spanien), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (Egeda)

och

Hostelería Asturiana SA (Hoasa),

angående tolkningen av artikel 1 i rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 om samordning av vissa bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidareändning via kabel (EGT L 248, s. 15; svensk specialutgåva, område 13, volym 25, s. 33),

* Rättegångsspråk: spanska.

meddelar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av tillförordnade ordföranden på sjätte avdelningen P.J.G. Kapteyn (referent) samt domarna G. Hirsch och H. Ragnemalm,

generaladvokat: A. La Pergola,

justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (Egeda), genom advokaten J.A. Suárez Lozano, Madrid,

- Hostelería Asturiana SA (Hoasa), genom advokaterna L. Alvarez Fernández, procurador de los Tribunales, och advokaten C. Flórez Menéndez, Oviedo,

- Spaniens regering, genom S. Ortiz Vaamonde, abogado del Estado, i egenskap av ombud,

- Tysklands regering, genom A. Dittrich, Ministerialrat, förbundsjustitieministeriet, och C.D. Quassowski, Regierungsdirektor, förbundsekonoministeriet, båda i egenskap av ombud,

- Förenade kungarikets regering, genom E. Ewing, Treasury Solicitor's Department, i egenskap av ombud, biträdd av D. Alexander, barrister,

- Europeiska gemenskapernas kommission, genom K. Banks och J. Crespo Carrillo, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid förhandlingen den 1 juli 1999 av: Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (Egeda), företrätt av advokaten J.A. Suárez Lozano, Hostelería Asturiana SA (Hoasa), företrätt av advokaten C. Flórez Menéndez, Spaniens regering, företrätt av advokaten S. Ortiz Vaamonde, Frankrikes regering, företrätt av A. Maître-pierre, chargé de mission, utrikesministeriets rättsavdelning, i egenskap av ombud, och kommissionen, företrätt av K. Banks och M. Desantes Real, tjänsteman med förordnande vid rättstjänsten, i egenskap av ombud,

och efter att den 9 september 1999 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Oviedo har genom beslut av den 1 juni 1998, som inkom till domstolen den 29 juli samma år, i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG) ställt en fråga om tolkningen av artikel 1 i rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 om samordning av vissa bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidareändring via kabel (EGT L 248, s. 15; svensk specialutgåva, område 13, volym 25, s. 33) och närmare bestämt av begreppen ”överföring till allmänheten” och ”mottagning av allmänheten”.

- 2 Frågan har uppkommit i en tvist mellan Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (förvaltningsorgan för audiovisuella producenters producenterättigheter, nedan kallat Egeda) och Hostelería Asturiana SA (nedan kallat Hoasa), ägare till hotellet ”Hotel de la Reconquista”.

Tillämpliga bestämmelser

- 3 Artikel 1.2 a i direktiv 93/83 har följande lydelse:

”I detta direktiv avses med överföring till allmänheten via satellit den handling som innebär att ett sändarföretag under sin kontroll och på sitt ansvar för in

programbärande signaler avsedda för mottagning av allmänheten i en oavbruten överföringskedja som leder till satelliten och sedan ner till jorden.”

- 4 I artikel 1.3 i direktivet föreskrivs följande:

”I detta direktiv avses med vidareändning via kabel en samtidig, oförändrad och oavkortad vidareändning via kabel eller mikrovågssystem till allmänheten av en ursprunglig sändning från en annan medlemsstat via tråd eller trådlöst, inbegripet sändning via satellit, av televisions- och radioprogram som är avsedda för mottagning av allmänheten.”

Bakgrund

- 5 Hoasa har i sitt hotell låtit installera ett system som är avsett att ta emot TV-program via markbaserade sändare eller via satellit och att vidareända programmen uteslutande till hotellgästerna i deras rum.
- 6 Egeda, som ansåg att den vidareändning av TV-program som innehöll audiovisuella inspelningar och andra verk som erbjöds hotellgästerna utgjorde

ett åsidosättande av den konsoliderade versionen av lagen om immateriella rättigheter i dess lydelse enligt kungligt lagdekret 1/1996 av den 12 april 1996 (BOE nr 97 av den 22 april 1996, s. 14369), genom vilken direktiv 93/83 införlivades med den spanska rättsordningen, har väckt fastställsetalan enligt förenklat förfarande mot Hoasa. Syftet med talan är att få vidareändringen till hotellrummen att upphöra, att verksamheten inte skall få återupptas utan uttryckligt tillstånd samt att Hoasa skall förpliktas ersätta den skada som Egeda har åsamkats.

- 7 Vid den hänskjutande domstolen har Hoasa bestridit att det i hotellet skulle föreligga någon "överföring till allmänheten" eller "vidaresändning via kabel" i den mening som avses i artikel 1 i direktiv 93/83.

- 8 I sitt beslut har den hänskjutande domstolen bland annat förklarat att "[i] artikel 122.2 i den konsoliderade versionen av lagen om immateriella rättigheter föreskrivs att 'användare av audiovisuella inspelningar som utnyttjas för sådan överföring till allmänheten som avses i artikel 20.2 f och 20.2 g i denna lag är skyldiga att betala en enhetlig skälig ersättning till producenter av audiovisuella inspelningar...'". I artikel 122.3 klargörs att "den rätt till en enhetlig skälig ersättning som avses i föregående stycke skall verkställas genom de förvaltningsorgan för immateriella rättigheter...".

- 9 Dessutom anförde den hänskjutande domstolen följande: "I den artikel 20.2 f som det hänvisas till i artikel 122.2 och som käromålet grundas på definieras

överföring till allmänheten som 'vidaresändning som sker på något av de överföringssätt som anges i tidigare punkter och av någon annan än det utsända verkets ursprungliga sändare'. Ett av de överföringssätt som anges i tidigare punkter, närmare bestämt i punkt d, är satellitsändningar. I punkt e anges sändningar via kabel. I punkt d återges ordagrant den definition på sändningar eller överföring till allmänheten som ges i artikel 1.2 a i [direktivet].”

Tolkningsfrågan

- 10 Under dessa omständigheter beslutade Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Oviedo att vilandeförklara målet och att hänskjuta följande tolkningsfråga till domstolen:

”Skall artiklarna 1.2 a och 1.3 i direktiv 93/83/EEG tolkas så, att den verksamhet som består i att ett hotellföretag tar emot TV-signaler via satellit eller via markbaserade sändare och därefter vidareänder dem via kabel till sina rum utgör 'överföring till allmänheten' eller 'mottagning av allmänheten'?”

- 11 Egeda samt den brittiska, den franska och den tyska regeringen har huvudsakligen gjort gällande att bestämmelserna i direktiv 93/83 inte gör det möjligt för domstolen att tillhandahålla den hänskjutande domstolen den tolkning som

denna har begärt och att tolkningsfrågan bör lösas uteslutande på grundval av bestämmelser i nationell rätt.

- 12 Hoasa och den spanska regeringen anser att den omständigheten att hotellet tar emot TV-signaler via satellit eller via markbaserade sändare och därefter vidareänder dem via kabel till sina rum inte utgör överföring till allmänheten eller vidareändning via kabel i den mening som avses i artikel 1.2 a och 1.3 i direktiv 93/83.
- 13 Kommissionen har gjort gällande att artikel 1.2 a och 1.3 i direktiv 93/83 inte syftar till att besvara frågan när "överföring till allmänheten" föreligger eller vad som avses med "allmänheten". I det avseendet har kommissionen klargjort att direktiv 93/83 inte utgör en harmonisering av samtliga nationella bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter. Kommissionen har även uppgivit att Konungariket Spanien är skyldigt att tillämpa Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (Parisakten av den 24 juli 1971 [SÖ 1973:49] i dess ändrade lydelse efter den 28 september 1979). Enligt kommissionen kan ett hotell som tar emot ett program och vidareänder det till ett stort antal rum i kraft av artiklarna 11 och 11a i konventionen anses utföra en överföring till allmänheten som kräver tillstånd av de berörda rättighetsinnehavarna.
- 14 Domstolen påpekar inledningsvis att i fråga om gränsöverskridande sändningsverksamhet av program inom gemenskapen, bland annat via satellit eller kabel, har rådet redan antagit direktiv 89/552/EEG av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och

andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television (EGT L 298, s. 23; svensk specialutgåva, område 6, volym 3, s. 3).

- 15 Enligt femte övervägandet i ingressen till direktiv 93/83 försvåras uppnåendet av målen i fråga om gränsöverskridande satellitsändningar och vidareändning via kabel av program från andra medlemsstater "för närvarande av ett antal olikheter mellan nationell upphovsrättslagstiftning och viss osäkerhet om innehållet i gällande rätt".

- 16 Såsom framgår av tolfte övervägandet i ingressen till direktiv 93/83 syftar detta till att vad gäller upphovsrätt komplettera "[d]e rättsliga ramarna för skapandet av ett enda audiovisuellt område som föreskrivs i direktiv 89/552/EEG".

- 17 Enligt trettioandra och trettiotredje övervägandena i ingressen till direktiv 93/83 föreskrivs i direktivet slutligen endast en minimiharmonisering av bestämmelserna om upphovsrätt och närstående rättigheter.

- 18 Såsom framgår av trettiofjärde övervägandet i direktiv 93/83, bör detta inte påverka ytterligare harmonisering inom området upphovsrätt och närstående rättigheter och den kollektiva förvaltningen av sådana rättigheter.

- 19 Frågan om hur artikel 1.2 a och 1.3 i direktiv 93/83 skall tolkas skall bedömas mot bakgrund av dessa överväganden.
- 20 I detta avseende påpekar domstolen för det första att det framgår av fjortonde övervägandet i ingressen till direktiv 93/83 att syftet med artikel 1.2 a i direktivet är att eliminera osäkerheten beträffande vilka rättigheter som skall förvärfvas för att vidareändning skall få ske, vilken hindrar gränsöverskridande satellitsändningar, genom att man definierar överföring till allmänheten via satellit på gemenskapsnivå och att denna definition på samma gång bör specificera var sändningen äger rum.
- 21 Av samma övervägande framgår att en sådan definition är nödvändig för att undvika en samtidig tillämpning av flera medlemsstaters lagar på en enda sändning.
- 22 Genom artikel 2 i direktiv 93/83 åläggs de berörda medlemsstaterna att föreskriva ensamrätt för upphovsmannen i fråga om att ge tillstånd till överföring till allmänheten via satellit av upphovsrättsliga verk enligt de bestämmelser som anges i kapitel 2 i direktivet.
- 23 Domstolen påpekar för det andra att bestämmelserna i direktiv 93/83 i fråga om sändningar via kabel skiljer sig från bestämmelserna om satellitsändningar.

- 24 Det framgår av artikel 8 i direktiv 93/83 samt av tjugosjunde övervägandet i ingressen till detta att direktivet varken ålägger medlemsstaterna att föreskriva en specifik rätt till vidareändning via kabel eller definierar räckvidden av en sådan rätt. I direktivet föreskrivs endast en skyldighet för medlemsstaterna att säkerställa att gällande upphovsrätt och närstående rättigheter tillämpas när program från andra medlemsstater vidareändras via kabel inom deras territorium.
- 25 Av det ovanstående framgår att artikel 1.2 a och 1.3 i direktiv 93/83 inte tillhandahåller de tolkningsdata som behövs för att besvara frågan huruvida den verksamhet som består i att ett hotellföretag tar emot TV-signaler via satellit eller via markbaserade sändare och därefter vidareändrar dem via kabel till sina rum utgör "överföring till allmänheten" eller "mottagning av allmänheten".
- 26 Denna tolkning stöds dessutom av det förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället som kommissionen lade fram den 21 januari 1998 (EGT C 108, s. 6).
- 27 Det framgår av femtonde övervägandet i sagda förslag att det i direktivet föreskrivs att de bestämmelser som är tillämpliga på överföring av verk till allmänheten skall harmoniseras, i den mån detta inte redan har skett genom gemenskapens regelverk.

- 28 Enligt artikel 3.1 i förslaget skall medlemsstaterna ge upphovsmännen ensamrätt att godkänna och förbjuda varje överföring till allmänheten av original och andra exemplar av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att deras verk görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att medlemmar av allmänheten kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tid som bestäms individuellt av dem.
- 29 Svaret på frågan blir således följande. Frågan huruvida den verksamhet som består i att ett hotellföretag tar emot TV-signaler via satellit eller via markbaserade sändare och därefter vidareänder dem via kabel till sina rum utgör "överföring till allmänheten" eller "mottagning av allmänheten" regleras inte av direktiv 93/83 och skall därför bedömas enligt nationell rätt.

Rättegångskostnader

- 30 De kostnader som har förorsakats den brittiska, den franska, den tyska och den spanska regeringen samt kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 1 juni 1998 har ställts av Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Oviedo — följande dom:

Frågan huruvida den verksamhet som består i att ett hotellföretag tar emot TV-signaler via satellit eller via markbaserade sändare och därefter vidareänder dem via kabel till sina rum utgör ”överföring till allmänheten” eller ”mottagning av allmänheten” regleras inte av rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 om samordning av vissa bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidareändning via kabel och skall därför bedömas enligt nationell rätt.

Kapteyn

Hirsch

Ragnemalm

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 3 februari 2000.

R. Grass

Justitiesekreterare

J.C. Moitinho de Almeida

Ordförande på sjätte avdelningen